

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 16 0 U 000629 19 Uvp
Banja Luka, 10.3.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće zapisničara Mire Mačkić, u upravnom sporu po tužbi M. J. iz P. (u daljem tekstu: tužiteljica), protiv rješenja broj: 3074520940 od 23.5.2018. godine Fonda... (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu ostvarivanja prava na porodičnu penziju, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje rješenja Okružnog suda u Prijedoru broj: 16 0 U 000629 19 U od 19.9.2019. godine, u sjednici vijeća, održanoj dana 10.3.2021. godine, donio je slijedeću

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, rješenje Okružnog suda u Prijedoru broj: 16 0 U 000629 19 U od 19.9.2019. godine se ukida i predmet vraća tom sudu na ponovno sudjenje.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem odbačena je tužba, podnesena protiv osporenog akta tuženog, kojim je uvažena žalba tužiteljice, izjavljena protiv rješenja Filijala P. broj: 3074520940 od 1.3.2018. godine i to rješenje poništeno, a ostavljeno na snazi rješenje prvostepenog organa od 31.10.2008. godine. Poništenim rješenjem je tužiteljici utvrđen novi iznos srazmjernog dijela porodične penzije počev od 26.10.2008. godine, u iznosu od 304,68 KM. Rješenjem od 31.10.2008. godine je tužiteljici priznato pravo na porodičnu penziju od 31.10.2008. godine, u iznosu od 304,82 KM.

Odbacivanje tužbe je obrazloženo zaključkom nižestepenog suda da je tužba prijevremena, jer da osporeni akt nema karakter konačnog upravnog akta i da predmetna upravna stvar nije riješena, a da je tuženi prvostepenom organu dao upute za ponovni postupak i odlučivanje, pa da o zahtjevu tužiteljice još uvijek nije odlučeno. Tek kada upravni organi donesu odluku o priznavanju prava na porodičnu penziju na način kako to tužiteljica zahtjeva, ili odbije zahtjev za priznavanjem traženih prava, tada će se postupak smatrati okončanim i tada će donesena odluka imati karakter konačnog akta. Tužbu je odbacio primjenom odredbe člana 22. tačke 3. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS).

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje tog rješenja (u daljem tekstu: zahtjev) tužiteljica isto osporava zbog povreda pravila postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu navodi da se iz pobijanog rješenja ne može zaključiti zbog čega je tužba odbačena, da li zbog toga što je prijevremena, ili zbog toga što je nedozvoljena, jer da su dispozitiv i obrazloženje kontradiktorni. Ističe da se ne radi o okolnostima iz člana 22. ZUS, jer da je osporeni akt konačni upravni akt, a da su nepravilni i razlozi nižestepenog suda kada tvrdi da prvostepeni organ nije odlučio o njenom zahtjevu od 23.2.2009. godine, koji se odnosi

na povrat sredstava po osnovu dokupa staža i dobrovoljnog osiguranja umrlog osiguranika, koji je pravosnažno okončan rešenjem tuženog od 24.5.2018 godine i nema nikakvu vezu sa postupcima za priznavanje prava na porodičnu penziju. Kako je nižestepeni sud pogrešno zaključio da rješenje tuženog nije konačni upravni akt, došlo je do povrede prava na pravično suđenje, te joj je uskraćeno pravo na djelotvoran pravni lijek, a zbog toga ne zna sa kojim danom joj prestaje pravo na samostalnu porodičnu penziju, koja joj je priznata rješenjem prvostepenog organa od 19.5.2010. godine, odnosno od kada joj pripada pravo na srazmjerni dio porodične penzije, s obzirom na postojanje presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 118 0 Rs 000382 Rev od 16.8.2010. godine, kojom je, u radnom sporu, pravosnažno odbijen zahtjev njenog supruga za vraćanje na posao kod poslodavca. Predložila je da se pobijano rješenje ukine.

Tuženi nije dostavio odgovor na zahtjev.

Razmotrivši zahtjev, pobijano rješenje i spise predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Osporeno rješenje nije pravilno i zakonito, a kako to osnovano ukazuje tužiteljica u zahtjevu.

Iz predmetne upravne stvari proističe da je dispozitivom osporenog rješenja odbačena tužba, kao prijevermena, što nije pravilno odlučivanje nižestepenog suda, s obzirom da je tužiteljica podnijela tužbu protiv rješenja tuženog od 23.5.2018. godine, koje ima svojstvo konačnog upravnog akta, pa kada je tužba podnesena protiv istog, u roku od 30 dana, od dana dostavljanja tog akta tužiteljici, kako je to propisano članom 15. ZUS, onda ista nije prijevermena, nego blagovremena. Zbog pogrešnog zaključka o blagovremenosti tužbe, nižestepeni sud nije ispitivao osnovanost tužbe, čime je povrijedio pravila postupka.

Suprotno odluci u dispozitivu pobijanog rješenja, nižestepeni sud se u razlozima pozvao na odredbu člana 22. tačka 3. ZUS, kojim je propisano da će se tužba odbaciti ako upravnim aktom, koji se tužbom osporava nije povrijeđeno pravo tužioca, ili njegov neposredni lični interes zasnovan na zakonu. S obzirom da nižestepeni sud nije ispitivao pravilnost osporenog akta, kojim je žalba tužiteljice uvažena i poništeno prvostepeno rješenje od 1.3.2018. godine, ali ostavljeno na snazi rješenje prvostepenog organa od 31.10.2018. godine, to se ne može zaključiti da li je takvim odlučivanjem povrijeđeno pravo tužiteljice, ili njen pravni interes zasnovan na zakonu, zbog čega je i taj osnov za odbacivanje tužbe doveden u pitanje osnovanim prigovorima u zahtjevu tužiteljice.

Kod takvog stanja stvari, u pobijanom rješenju su ostvareni razlozi, predviđeni odredbama člana 35. stava 2. ZUS, zbog čega je zahtjev uvažen, na osnovu odredaba člana 40. stav 1. tog zakona.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša